

De discussie blijft actueel door alle actuele aandacht rondom Identiteitsfraude. Een aantal jaren terug werd in de Tweede Kamer al gesteld dat illegale kinderhandel en commercieel draagmoederschap steeds vaker voor komen. Frauduleuze geboorteaangifte kan daarbij een rol spelen, ook bij aangifte in het buitenland. Medio 2001 meldde de toenmalige staatssecretaris van Justitie reeds aan de ambtenaren van de burgerlijke stand de mogelijkheid om bij geboorteaangifte een verklaring van de geneeskundige of verloskundige te overleggen.

Aanleiding was de geboorteaangifte van een niet bestaand kind. Hier komen we verderop op terug. Eerst behandelen we de diverse soorten identiteitsfraude door geboorteaangifte.

Identiteits- fraude

door geboorteaangifte, een overzicht

De navolgende vormen van identiteitsfraude door geboorteaangifte kunnen we onderscheiden:

- Aangifte van een kind van anderen als eigen kind (draagmoederschap/handel);
- Aangifte van een 'eigen' kind maar met een valse identiteit of juridische afstamming van ouder(s);
- Aangifte van een niet bestaand kind.

Komen deze vormen vaak voor ?

De eerstgenoemde vorm komt regelmatig voor. Ter verwezenlijking van de doelstelling om commercieel draagmoederschap tegen te gaan heeft de wetgever niet voor niets een aantal specifiek op dit draagmoederschap toegesneden strafbaarstellingen in het

Wetboek van Strafrecht opgenomen. Het betreft de artikelen 151b en 151c Sr.

Uit het in 2011 uitgebrachte rapport over draagmoederschap en illegale opnemings van kinderen van het WODC blijkt, dat bij de *Centrale autoriteit voor internationale adoptie* en de *Raad voor de Kinderbescherming* een aantal zaken bekend is van commercieel draagmoederschap en van illegale opnemings van een buitenlands kind, al dan niet na draagmoederschap. Een tiental zaken is in deze periode bij het Landelijk Bureau gemeld.

Ook de tweede vorm komt voor en daar zijn verschillende redenen voor.

Financiële redenen

Een asielzoeker of toerist bevalt in het ziekenhuis op zorzekeringspas van een ander. Hierdoor wordt het kind ook aan die 'verkeerde' moeder en eventuele vader gekoppeld. Vanwege fraude met zorgpassen is op 1 januari 2006 de identificatieplicht in de zorg ingevoerd.

Illegaliteit

Angst voor ontdekking kan er toe leiden dat bij de bevalling in een ziekenhuis valse of geen gegevens worden opgegeven. Dit komt met regelmaat voor.

(v.l.n.r.) **Xander Seijs**, adviseur adviesbureau NVVB gemeente Amsterdam, **Tim Schuurman**, allround medewerker Burgerzaken gemeente Groningen en **Erik Hartjes**, beleidsadviseur NVVB

'De bende dwong Oost-Europese vrouwen om een valse geboorteaangifte te doen in onder meer Den Bosch, Hengelo en Tilburg'

'Het aangeven van spookkinderen kan echt maar op één manier gecontroleerd kan worden: door een bevestiging van de arts/verloskundige'

(voorbeeld van een fraude LNJ: BO1656, Rechtbank Haarlem; 168745 / FA RK 10-1326 en LNJ: BO3023, Rechtbank Utrecht; 292466 / FA RK 10-5192). Recentelijk speelde een zaak van een Turkse vrouw die haar identiteit wilde wijzigen in de GBA, omdat valselijk haar grootouders als ouders waren opgegeven in de GBA. Zij kon daardoor 18 jaar bij de grootouders in Nederland verblijven.

Culturele motieven

In de gemeente Zwolle is in het verleden aangifte gedaan van een geboorte van een kind van een Marokkaanse echtbaar. Later bleek het kind van de ongehuwde Marokkaanse dochter te zijn en zei de vader dat hij had gefraudeerd om de schande te voorkomen. Achteraf bleek dat hij het kind zelf had verwekt bij zijn dochter.

Afstamming

Het komt met regelmaat voor dat een vrouw in het buitenland, maar ook in Nederland een kind krijgt en verzwijgt dat ze gehuwd is. In het buitenland wordt dan (meestal) de biologische vader opgegeven als de vader, in andere gevallen wordt het kind erkend door (meestal) de biologische vader. Andersom komt het ook voor. Een voorbeeld: een Nederlandse oorspron-

kelijk Egyptische man is in Nederland getrouwd en in Egypte wordt een kind geboren uit zijn vrouw aldaar. Het gaat dan om zijn 'eerste' vrouw. Hij laat in Egypte een geboorteakte opmaken met hem als juridische vader (het gaat dan vermoedelijk om een schijnhuwelijk of bigamie).

Een ander voorbeeld betreft het verzwijgen van een erkenning ongeboren vrucht bij geboorteaangifte

Nederlandse nationaliteit

Uit onderzoeken in de negentiger jaren van vorige eeuw bleek dat in groten getale met Dominicaanse en Ghanese akten was gefraudeerd om te zorgen dat de kinderen leken af te stammen van een Nederlandse vader. Andersom werd bij geboorte in Nederland uit buitenlandse vrouwen ook vaak verzwegen dat ze gehuwd waren waardoor het kind kon worden erkend door een Nederlander.

En dan nu de derde vorm.

Vier leden van een gezin uit Tilburg zijn opgepakt voor fraude met kinderopvangtoeslag en het oplichten van banken. De bende dwong vrouwen om op te geven dat ze een tweeling gekregen hadden. De verdachten streken daarna de kinderopvangtoeslag op. Vermoedelijk hebben ze op die manier tenminste

200.000 euro geïncasseerd. De bende dwong Oost-Europese vrouwen om een valse geboorteaangifte te doen in onder meer Den Bosch, Hengelo en Tilburg.

Zo werd Nederland begin 2013 wakker geschud door deze vorm van identiteitsfraude. Gemeenten reageerden daar goed op. Zo heeft de gemeente Den Bosch direct aangifte gedaan bij de politie. De afdeling Burgerzaken heeft ter zake direct contact opgenomen met het ziekenhuis en met de verloskundigenpraktijken. Er zijn ook direct afspraken gemaakt om een document mee te geven waaruit de geboorte van de kinderen blijkt. Bij twijfel gaat de afdeling Burgerzaken van Den Bosch ook direct bellen. De FIOD wordt ingeschakeld en er wordt een verzoek ingediend bij de rechtbank om de betreffende akten door te laten halen.

De gemeente Hengelo geeft aan dat zij reeds langer werd geconfronteerd met valse geboorteaangiften van een tweeling. De volgende factoren wekten destijds argwaan bij de afdeling Burgerzaken en leidde tot een aangifte bij de politie:

- een melding van de entadministratie (die geen contact kon krijgen met de moeder);
- een toevallige adrescontrole op het adres van de moeder (waarbij een bewoner aangeeft nog nooit van haar gehoord te hebben);
- een soortgelijke aangifte in de gemeente Veghel (waarbij de aangeefster hetzelfde adres in Hengelo opgeeft als dat van onze 'moeder').

Op een gegeven moment ontdekte de politie dat er mogelijk nog meer 'dubieuze tweelingen' in Nederland waren. De zaak leek zich te concentreren rond Tilburg. Het politieonderzoek verhuisde vervolgens van Hengelo naar de vreemdelingenpolitie Tilburg. Er werd samengewerkt met CIOD, FIOD en EMM. De FIOD nam vervolgens contact met de gemeente Hengelo op. Burgerzaken Hengelo verstrekke de FIOD opnieuw de stukken die een jaar daarvoor al aan de vreemdelingenpolitie Hengelo waren gegeven. De gemeente Hengelo heeft naar aanleiding hiervan direct de navolgende maatregelen genomen:

- verhoogde alertheid personeel;
- bij twijfel direct onderzoeken/navraag doen bij bijvoorbeeld de ziekenhuizen;
- goede dossieropbouw met onder meer kopieën van ID-documenten;
- volledige aandacht op identiteitsvaststelling (gedurende gehele dag, maar vooral ook tegen sluitingstijd).

De nadruk wordt nu gelegd op een zorgvuldige verwerking van de geboorteaangiften met als significant onderdeel daarvan het doen van een goede identiteitsvaststelling.

Ook de gemeente Tilburg is geconfronteerd met deze valse geboorteaangiften. Dit heeft geleid tot de navolgende maatregelen en die zijn inmiddels ingebed in het werkproces.

- er zijn goede afspraken gemaakt met de ziekenhuizen en verloskundigen: bij iedere geboorte wordt een formulier ter bevestiging van de geboorte ondertekend meegegeven aan de aangever, voor de ambtenaar van de burgerlijke stand;
- FIOD wordt ingeschakeld;
- de gemeente Tilburg geeft als aanbeveling mee een geboorteverklaring van het ziekenhuis of verloskundige verplicht te stellen. Net zoals in geval van overlijden een arts een verklaring afgeeft.

WAT TE DOEN BIJ HET AANGEVEN VAN NIET BESTAANDE KINDEREN?

Wij denken dat het aangeven van spookkinderen echt maar op één manier gecontroleerd kan worden: door een brief/bevestiging van de arts/verloskundige. Daarnaast zou, maar dat gaat wellicht heel ver, een koppeling gemaakt kunnen worden tussen de gedeclareerde kosten voor verloskunde en het doen van aangifte. Dit zou ook de problematiek met illegale verkapte adopties aan het licht kunnen brengen.

Een andere optie is wellicht dat de ambtenaar van de Burgerlijke Stand bij geboorteaangifte de identiteit van de aangever vast dient te stellen op basis van een door de *Wet op de identificatieplicht* aangewezen document. De ambtenaar kan zich ook een verklaring van een arts of verloskundige doen overleggen dat het kind uit de persoon die als moeder is opgegeven is geboren. Dit juist ter voorkoming van gevallen als hierboven beschreven.

De hier genoemde gemeenten hebben volgens ons voortreffelijk gereageerd en maatregelen genomen ter voorkoming van dit soort identiteitsfraude in de toekomst. Hulde.

Wij blijven de vinger nadrukkelijk aan de pols houden. En we blijven u informeren. Het vergt inzicht in veel gevallen en er zal nog veel discussie over de oplossingsrichtingen nodig zijn. (*eh, th & ss*)

Gemeentelijk Efficiency Adviesbureau bv

Schoonouwenweg 10
2821 NX Stolwijk
Telefoon 0182 - 34 13 50
Fax 0182 - 34 34 72
E-mail info@gea-bv.nl

- Zelfevaluatie
- Reisdocumenten en GBA/BRP!
- Met onze documenten en met ons advies voorkomt u problemen

Bezoek onze website: www.gea-bv.nl